

25-08-2016

Til ØU's medlemmer

Følgrebrev vedr. notat om afskaffelse af varige tilskud til socialt udsatte i Københavns Kommune

Social- og Indenrigsministeriet har d. 15/8 2016 skriftligt oplyst Københavns Kommune, at de planlægger at indstille til satspuljepartierne, at kommunens to varige særtilskud på det sociale område ophører. Det drejer sig om i alt 57,9 mio. kr.

I den forbindelse har SOF og ØKF udarbejdet et notat, der beskriver sagen samt konsekvenserne ved bortfald af de to tilskud.

Bilag:

- Notat "Afskaffelse af varige tilskud til socialt udsatte i Københavns Kommune"

Center for Økonomi

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

Mobil
2139 3000

E-mail
F68H@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

26-08-2016

Afskaffelse af varige tilskud til socialt udsatte i Københavns Kommune

Social- og Indenrigsministeriet har d. 15/8 2016 skriftligt oplyst Københavns Kommune, at de planlægger at indstille til satspuljepartierne, at kommunens to varige særtilskud på det sociale område ophører. Det drejer sig om:

- *"Særtilskud til Københavns Kommune"*
- *"Københavns Kommunes sociale indsats overfor stofmisbrugere"*

Tabel 1: Oversigt over særtilskud der indstilles til omprioritering

Finanslovskonto	Årlig bevilling (mio. kr., 16-pl)
15.75.08.10. Særtilskud til Københavns Kommune	45,4
15.75.08.20. Københavns Kommunes sociale indsats over for stofmisbrugere	12,5

Social- og Indenrigsministeriet skriver:

"Regeringen har besluttet at indstille to varige særtilskud til Københavns Kommune på i alt 57,9 mio. til omprioritering som led i regeringens oplæg til satspuljen for 2017, således at særtilskuddene føres tilbage til satspuljen fra 2017 og frem og prioriteres på ny. Det vil være op til partierne bag satspuljen at beslutte den endelige omprioritering.

Det er regeringens vurdering, at Københavns Kommunes økonomiske situation er forbedret betragteligt, siden særtilskuddene blev oprettet, og at de forhold, der gjorde sig gældende ved særtilskuddets oprettelse, således ikke længere er til stede."

Baggrunden for de to særtilskud blev varigt indført i 2003 i en fælles erkendelse mellem Socialministeriet og Københavns Kommune af, at der er en overpræsentation og koncentration af udfordringer med udsatte borgere og stofmisbrugere i København.

Hvad omfatter de to særtilskud?

De to særtilskud finansierer en række helt centrale sociale aktiviteter (både private og kommunale) for nogle af de mest udsatte personer i Danmark. Det gælder eksempelvis:

- En række misbrugstilbud
- Plejehjemslignende tilbud til yngre alkoholmente
- Plejekollektiv for ældre stofmisbrugere
- Skæve boliger og bofællesskaber til særligt udsatte
- Botilbud til unge sindslidende

- Natcafé for hjemløse
- Aktivitets- og samværstilbud for sindslidende
- Alkoholbehandling af særligt udsatte grupper
- Støttekontaktpersonsordning for hjemløse i København.

Den økonomiske situation i København

Social- og Indenrigsministeriet henviser i deres skriftlige orientering til, at Københavns Kommunes økonomiske situation er forbedret betragteligt, og at de forhold der gjorde sig gældende ved særtilskuddenes oprettelse således ikke længere gør sig gældende.

Københavns Kommune er ikke enig i denne betragtning. Først og fremmest har Københavns Kommune allerede mistet betydelige indtægter fra staten i de senere år - indtægter, som kommunen var blevet tildelt pga. den overrepræsentation af sociale problemer, der er i kommunen.

- I den seneste reform af udligningssystemet i 2013 mistede Københavns Kommune varige indtægter for 281 mio. kr.
- Dertil kommer, at særtilskudspuljen til særligt socialt udsatte byområder er afskaffet fra 2017. Københavns Kommune modtog i 2016 98,3 mio. kr. fra puljen.
- Endelig er puljen til stofindtagelsesrum desuden blevet reduceret til 15 mio. kr. i 2017 og afskaffes fra 2018. I 2016 modtager Københavns Kommune 15,6 mio. kr. fra puljen.

Københavns Kommune økonomiske situation skal desuden ses i sammenhæng med, at kommunen gennem en længere årrække har ført en stram økonomisk politik. Det omfatter bl.a. effektiviseringer i størrelsesordenen 300 mio. kr. hvert år.

Dette har medført, at Københavns Kommunes serviceudgifter pr. indbygger er faldet med knap 4.600 kr. pr. indbygger fra 2007 til 2015. Det svarer til en reduktion på ca. 10 pct. Kun to andre kommuner i landet har haft en lignende nedgang. Faldet har medført, at Københavns Kommunes serviceudgifter pr. indbygger i 2015 er ca. 700 kr. lavere end landsgennemsnittet.

De faldende serviceudgifter pr. indbygger skal desuden ses i lyset af, at kommunen har et socioøkonomisk pres, der ligger over landsniveau. Som landets største kommune – og med storbyens tiltrækning af udsatte borgere med sociale problemer – er Københavns Kommune udfordret af en række særlige sociale problemstillinger.

Denne udfordring gør sig fortsat gældende. I København bor ca. 10 pct. af befolkningen i Danmark, mens der eksempelvis lever 27 pct. af landets hjemløse, 25 pct. af landets stofmisbrugere og 16 pct. af

landets langtidsledige. Og det er præcis de borgere, som de to særtilskud går til. Samtidigt er der i dag et stigende pres fra udsatte borgere fra andre lande, som søger mod København.

Så der er ingen tvivl om, at storbyproblemstillingen fortsat gør sig gældende og Københavns Kommune har en konstant udfordring med at hjælpe nogle af de allersvageste borgere i Danmark.

Mulighederne for selv at finde finansiering?

I den kommunale økonomi er kommunerne bundet af servicemåltal udmeldt i kommuneaftalen. Servicemåltallene fastlægger hvor mange penge kommunerne må bruge på service – uafhængigt af den kommunale økonomi i almindelighed.

Fjernes de to særtilskudspuljer, fjernes samtidig servicemåltal hertil. Det betyder, at selv om Københavns Kommune *ville* prioritere en fortsættelse af aktiviteterne og havde penge i ”kassen” hertil er dette reelt ikke muligt. En overtagelse af den statslige finansiering vil betyde, at København bliver nødt til at nedlægge andre kommunale kerneydelser svarende til de to særtilskud (ex. daginstitutionspladser, plejehjem, sociale botilbud eller lignende).

Konsekvenserne?

Alternativt til selv at finde finansieringen i København er, at de konkrete aktiviteter, som særtilskuddene udbetales til skal ophøre. Det betyder blandt andet en væsentlig reduktion i sociale kernetilbud til de mest udsatte.

Samtidig er aktiviteterne på hjemløseområdet omfattet af selvhenvenderprincip, og stofmisbrugsbehandlingen er omfattet af behandlingsgaranti. Det betyder, at Københavns Kommune reelt ikke kan sikre, at de nedlagte tilbud vil medføre en tilsvarende reduktion i serviceudgifterne. Borgerne kan selv henvende sig andre steder (andre kommuner eller private tilbud) og København skal alligevel betale.

Lukningen af det meget store antal sociale kerneydelser på samme tid, som et ophør af særtilskuddene må forventes at medføre, vil lægge et meget stort pres på de øvrige sociale tilbud til udsatte, sindslidende og stofmisbrugere i København.

Det betyder, at brugerne i København bl.a. skal forvente:

- At København får meget svært ved at efterleve behandlingsgarantien på 14 dage i stofmisbrugsbehandlingen
- At ventelisterne og ventetid til botilbudspladser og skæve boliger vil stige
- At den forebyggende indsats på hjemløseområdet reduceres og at borgerne forventes at opsøge de mere hårde hjemløsemiljøer.